

Tárgyi eszközök leltározása és megszűnése, könyvekből kivezetése

Adótanácsadók Egyesülete
2016. november 18.
Gottgeisl Rita

Beszámoló

- **tételesen, ellenőrizhető módon** tartalmazza a vállalkozásnak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait **mennyiségben és értékben** [Sztv. 69.§ (1)]
- a gazdálkodó üzleti évről szóló beszámolójában a **valós vagyoni helyzetét** kell, hogy bemutassa, a vagyonért, az egyes eszközök létezéséért, állapotáért a vállalkozás képviselője felel [Sztv. 4.§(2)]
 - »» számviteli politika részeként leltározási, értékelési, selejtezési szabályzatban rögzítetten

Leltározás ➡️⬅️ Selejtezés

Leltározás = mennyiségi felvétel legalább 3 évenként → kiértékelés mennyiségben (többlet/hiány) és értékben [Sztv. 69.§ (3)-(4)]

Selejtezés = feleslegessé vált, elhasználódott, vagy más okból haszontalanná vált eszközök feltárása, állapotuk felmérése, rendelkezés a hasznosításukról

»» **egymástól függetlenül, de a selejtezés időben megelőzi a leltározást**

– köthető például garancia lejártához, bizonyos eltelt gépórákhoz, (kár)eseményhez

Leltározás - mennyiségi felvétel

Szabályzat szerint

- felelős személy, leltározási utasítás, előkészítés technikai feltételei, végrehajtás módja, gyakorisága, bizonylatai
- történhet: az analitikus nyilvántartás (lista) alapján, vagy anélkül (vakon)
- nem csak a saját tulajdonban lévő, a székhelyen, telephelyen fellelhető, hanem az idegen helyen tárolt, illetve a bérbe, használatba, vagyonkezelésbe vett eszközöket is fel kell venni, azok státuszának megjelölésével

Leltározás - szemrevételezés

- Ingatlanok: tulajdoni lap átvizsgálása is
- Járművek: forgalmi engedélyben mi szerepel, kilométeróra állásának rögzítése, tartozékok számbavétele
- Gépek, berendezések: alapeszközök, tartozékok, alkatrészecskék számbavétele
- Kis értékű eszközök: létezés!
- Befejezetlen beruházás: készültségi fok
- Saját előállítású eszköz befejezetlen: anyag-, erőforrás felhasználás dokumentációja szerint (év elején visszavezetni)
- Beruházásra adott előleget is!!!

Leltározás - kiértékelés

- Mennyiségben → többlet – hiány
 - ✓ **adminisztrációs hiba** = könyvelés vagy nyilvántartás javítása
 - ✓ **valós többlet** = nyilvántartásba vétel - egyéb bevétel → piaci áron → halasztott bevétel
 - ✓ **valós hiány** = egyéb ráfordítás → terven felüli écs → kivezetés
- Értékben: egyedi - csoportos

Selejtezés - szabályzat

Rendelkezni kell

- a feleslegessé válás ismérveiről, feltételeiről,
- az eljárás lefolytatásáért és ellenőrzéséért felelős személyek jogairól és feladatairól,
- a felesleges eszközök feltárásának rendjéről,
- a feltárt eszközök elkülönítésének, tárolásának és nyilvántartásának (dokumentálásának) rendjéről,
- a hasznosítás lehetséges módjairól, az egyes módokhoz tartozó eljárásokról, azok dokumentálásáról.

Selejtezés ismérvek

Feleslegessé válás lehet

- **külső, fizikai behatás miatti használhatatlanná válás**
 - ✓ idő múlásával együtt járó elavulás, elhasználódás
 - ✓ rongálásból, balesetből, lopásból, elemi csapásból eredő káresemény
- **a vállalkozás döntése miatt**
 - ✓ profilváltás, átszervezés, feladatcsökkentés
 - ✓ átalakulás, megszűnés
- »» a tárgyi eszköz az **eredeti rendeltetése szerint nem használható, megsemmisült, vagy nem valósul meg a vállalkozás folytatásának** elve

Selejtezés folyamata

- selejtezési utasítás - selejtezési bizottság, hatókör kijelölése, helyszín, idő megjelöléssel
- helyszíni szemle lefolytatása – állapotfelmérés – érték hozzárendelése
- döntéshozás a selejtezésről az ok megjelölésével, az elkülönítés és tárolás módjáról,
- döntéshozás a hasznosítás módjáról a várható (elvárt) megtérüléssel és a felelős személy megjelölésével
- döntések végrehajtása, bizonylatok elkészítése, elszámolása, utólagos ellenőrzés

Selejtezés ≠ fizikai megsemmisítéssel!

Gondos gazdaként kell hasznosítani, figyelembe véve a hasznosítás összes körülményeit (várható bevétel, kapcsolódó költségek, adminisztráció időigénye)

- **vállalkozás tevékenységéből való kivonással**
 - ✓ értékesítés (eszköz, alkatrész, alapanyag, hulladék)
 - ✓ térítésmentes átadás
 - ✓ megsemmisítés
- **vállalkozásban kerül hasznosításra**
 - ✓ bérbeadás
 - ✓ más módon történő hasznosítás (feldolgozás, funkció váltás)

Selejtezés - számvitel

- Ha az eszköz **tulajdonjoga átruházásra kerül – ki kell vezetni az eszközállományból**
 - ✓ a hasznosítás/selejtezés napjáig a terv szerinti écs-t el kell számolni T5 écs - K1 écs
 - ✓ ha szükséges az értéket terven felüli écs elszámolásával korrigálni/korábban elszámolt terven felüli écs-t visszaírni T8 egyéb ráf. - K1 écs
 - ✓ az összes écs-t szembe kell vezetni a bruttó értékkel T1 écs - K1 bruttó érték
 - ✓ könyv szerinti értéket kivezetni az egyéb ráfordításokkal szemben T8 egyéb ráf. - K 1 bruttó érték

Selejtezés - számvitel

- Ha az eszköz **tulajdonjoga a vállalkozásban marad** – az új rendeltetésének megfelelően át kell sorolni a készletek közé,
- az előző lépéseket követően az utolsó lépésként
- lehet anyagkészlet vagy árukészlet

átsorolás készletek közé: T2 – K12-14
a könyv szerinti nettó értéken

Selejtezés → értékesítés

Közvetlenül a selejtezéskor értékesítésre kerül = **tárgyi eszköz értékesítés**

- ✓ eszköz állományból kivezetése: T86 – K12-14
- ✓ ellenérték: T311(381) – K96, K4662

Értékesítésre csak később kerül sor = **fordulónapig nem történt meg**

- ✓ átsorolás készletek közé: T2 – K12-14
- ✓ eladáskor elábé: T81 – K2
- ✓ ellenérték: T311(381) – K91, K4662

Selejtezés → bérbeadás

- **Számvitel** : elkülönített nyilvántartás – átsorolás – és kulcs módosítás nem indokolt emiatt
- **Tao** tv. 1. sz.m. 7. pont szerint lehetőség van a bérbeadott
 - ✓ épület, bérbe adott épület, építmény és ültetvény esetében 5 százalék,
 - ✓ minden egyéb eszköz után 30 százalék értékcsökkenési leírást érvényesítsen a bérbeadó!

Selejtezés hulladékértékesítés

- **technológiai és környezetvédelmi szabályokat figyelembe véve:** hasznos anyag kinyerése és a maradék (hulladék) sorsa, megsemmisítése
- **hulladékértéken** kell a könyvekben szerepeltetni → a tárgyi eszköz értékét a terven felüli értékcsökkenéssel erre a hulladékértékre kell csökkenteni, majd az összevezetések után a **készletek közé anyagra vagy árura**

Selejtezés térítés nélküli átadás

A juttatásban részesülő személyétől függően kapcsolódhat hozzá adókötelezettség és lehet illetékkötelezettség

- Magánszemély
- Vállalkozás
- Egyéb szervezet
- Az elszámolás a juttatás jogcímétől függ, nem az abban részesülő személyétől
- Természetbeni juttatás- adomány - véglegesen átadott eszköz

Térítés nélküli átadás

- **ingyenes eszköz átadás bizonylata a számla, az adó alapja**
 - ✓ **teljesítéskor megállapított beszerzési ár** = az átadáskori állapotnak megfelelő piaci érték, azaz nem az eredeti beszerzési ár [Áfa tv. 68.§].
 - ✓ **előállítási költség** [Sztv. 51.§]
- a felszámított **áfát az átadó az átvevőre átháríthatja**, ennek tényét a számlán fel kell tüntetni - a számlán azt is fel kell tüntetni, hogy az ügylet ellenérték nélküli
- **adóköteles értékesítésnek nem minősülő ügyletekről nem kell számlát kiállítani**, de az átadás-átvételt hitelt érdemlően bizonyítani és számviteli bizonylatot kell készíteni (nem csak igazolással rendelkezni!)

2016.11.18.

Adótanácsadók Egyesülete - Gottgeisl Rita

17

Selejtezés – speciális helyzetben

- Magánszemélytől iroda céljára bérelt lakás
 - ✓ azon végzett értéknövelő felújítás – költözés
 - ✓ terven felüli écs – kivezetés
- Nullára leírt tárgyi eszközök – végelszámolás esetén
 - ✓ maradék vagyon felosztása – vállalkozásból kivont jövedelem
 - ✓ A könyv szerinti értéktől eltérő lehete a piaci érték

2016.11.18.

Adótanácsadók Egyesülete - Gottgeisl Rita

18

Tárgyi eszközök

Nagyon köszönöm a figyelmet!

Gottgeisl Rita